

REMISSYTTRANDE

2017-02-06

Ärendenr:

NV-00424-17

Mark- och miljödomstolen i Nacka
mmd.nacka.avdelning4@dom.se

Remissyttrande i mål M 6750-16, angående dispens vid gasbrist enligt förordningen om stora förbränningsanläggningar för SSAB Oxelösund

Naturvårdsverket har anmodats att inkomma med yttrande i målet, domstolens aktbilaga 4. Med anledning därav anför vi härmed följande.

Vårt yttrande begränsar sig till frågan om tillämpligheten av 82 § förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar i förevarande fall.

1. BEDÖMNING

Naturvårdsverket delar länsstyrelsens bedömning att SSAB Oxelösund (bolaget) inte har visat att det föreligger förutsättningar för att bevilja bolaget dispens enligt 82 § förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (FSF).

2. OMSTÄNDIGHETER

2.1. Rättsliga förutsättningar för dispens

Enligt 82 § FSF får tillsynsmyndigheten ge dispens från en skyldighet enligt denna förordning att följa ett begränsningsvärde, om

1. det enda bränsle som normalt används i förbränningsanläggningen är en gas,
2. ett plötsligt avbrott i gasförsörjningen gör att det i förbränningsanläggningen undantagsvis behöver användas en annan typ av bränsle som skulle innebära att förbränningsanläggningen vid en normal användning av det bränslet skulle behöva vara utrustad med rökgasrening.

Båda förutsättningarna måste vara uppfyllda för att dispens enligt bestämmelsen ska kunna beviljas. En dispens ska således avse tillfällen då det undantagsvis

används ett annat bränsle i en förbränningsanläggning där gas normalt är det enda bränsle som används. Därtill ska användandet av det andra bränslet bero på ett plötsligt avbrott i gasförsörjningen.

Om förutsättningarna för att kunna medge dispens är uppfyllda ska därtill, enligt 2 kap. 1 § miljöbalken, en bedömning göras enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Det är bolaget som har att visa att förutsättningar för dispens föreligger.

2.2. De situationer som dispensansökan avser

Det framgår av 82 § första stycket 2 FSF att de situationer som en dispens kan omfatta endast är sådana då behov av att använda annat bränsle inträffar undantagsvis och de beror på plötsliga avbrott i gasförsörjningen.

Dispensansökan avser 480 timmar per år. 480 timmar utgör ca 5 % av den totala årliga drifttiden i förbränningsanläggningen. Naturvårdsverket bedömer att det är tveksamt om användning av eldningsolja under så stor del av driften kan anses utgöra sådan undantagsvis användning som dispens kan beviljas för.

Bolaget anger i överklagandet att de tillfällen som dispensansökan avser utgörs av haverier och reovering av rännor. Vidare anges att reovering av rännor sker ca 5-6 gånger per år och pågår under ca 24 timmar. Naturvårdsverket uppfattar detta som att av de 480 timmar som bolaget söker dispens för skulle således ca 144 timmar av dessa utgöras av reovering av rännor samt resterande 336 timmar utgöras av haverisituationer. Även om haverier kan leda till sådana plötsliga avbrott i gasförsörjningen som skulle kunna utgöra sådana situationer då det undantagsvis behöver användas eldningsolja framstår det inte som rimligt att haverier ska kunna uppgå till ca 336 timmar per år.

Naturvårdsverket anser att bolaget inte har visat att dispensansökan avser situationer då ett plötsligt avbrott i gasförsörjningen gör att det i förbränningsanläggningen undantagsvis behöver användas eldningsolja.

2.3. Bränsleanvändning i förbränningsanläggningen

Den andra förutsättningen för dispens är att gasformigt bränsle är det enda bränsle som normalt används i förbränningsanläggningen.

Det är ett förhållandevis skarpt krav att gas ska vara det enda bränsle som normalt används. Att gas är det huvudsakliga bränslet är därmed inte tillräckligt, inte heller är det tillräckligt att gas alltid används som bränsle tillsammans med andra bränslen.

Vid bedömning av om begränsningsvärdena som en dispens enligt 82 § FSF kan avse är uppfyllda ska, utöver dispensperioder, även start- och stopperioder räknas bort enligt 41 och 42 §§ FSF. Användning av reservbränsle under sådana perioder bör således inte påverka bedömningen av om gas är det enda bränsle som normalt används i förbränningsanläggningen.

Det framgår av bolagets redogörelse att det huvudsakliga bränslet i OK 3 är restgaser från koks-, råjärn- och stålproduktion. Därutöver används bränsle i

form av eldningsolja. Det framgår av bolagets redogörelse att den tillförda effekten av olja som bränsle 2014 var 7,6 %, med en masugn, masugn 4, i drift. För 2015 var motsvarande tillförda effekt av olja som bränsle 3 % med två masugnar i drift, masugn 2 och 4. Det framgår emellertid inte hur användningen av olja är fördelad.

Bolaget hänvisar i sitt överklagande till 7 kap. i BREF-dokumentet för stora förbränningsanläggningar, final draft (LCP BREF)¹. FSF genomför bestämmelser för förbränningsanläggningar i kapitel III industriutsläppsdirektivet². Därtill är stora förbränningsanläggningar industriutsläppsverksamheter³ som omfattas av kapitel II i industriutsläppsdirektivet och de kommer att omfattas av BAT-slutsatser. Kraven i BAT-slutsatserna kommer att gälla parallellt med FSF.

I LCP BREF anges, utöver det bolaget hänvisar till om att förbränningsanläggningar som använder restgaser från stålverk kan behöva reservbränslen vid uppstart samt vid avbrott i försörjningen av restgaser, även att ibland kan stödbränslen också användas i den normala driften. I LCP BREF anges vidare att 0,4 till 1,2 % olja motsvarar användning vid start och stopp. I det fall större mängder olja används, upp till 12,1%, är olja ett stödbränsle (complementary fuel), vilket blir aktuellt i fall där naturgas inte finns tillgängligt.⁴

Den mängd olja som används som bränsle i OK 3 är avsevärt högre än vad som anges som normalt vid start och stopp i LCP BREF. Naturvårdsverket bedömer även att den mängd olja som används som bränsle i OK 3 är högre än vad som är rimligt att använda sammantaget vid start och stopp samt under sådana perioder av undantagsvis användning som dispens skulle kunna beviljas för enligt 82 § FSF.

Naturvårdsverket anser, med stöd av beskrivningen i LCP BREF:en, att gas inte kan anses vara det enda bränsle som normalt används i OK 3 samt att behov av att använda eldningsolja endast inträffar undantagsvis. Detta på grund av den utsträckning som användning av eldningsolja sker.

¹ BREF, Large combustion plants, Final draft (juni 2016), s. 619.

² Direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp.

³ Se 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) och 21 kap. 8-9 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251).

⁴ BREF, Large combustion plants, Final draft (juni 2016), s. 625-626.

Beslut om detta yttrande har fattats av tf. enhetschef Maria Enroth.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet har i övrigt deltagit miljöjuristen Linda Sjöo och Anders Törngren, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Maria Enroth

Anders Törngren